

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**III LO im S. ŻEROMSKIEGO Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
W BIELSKU - BIAŁEJ**

Bielsko – Biała; sierpień 2015

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) - system oświaty i wychowania zapewnia w szczególności: przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Główne zadania szkoły w ramach WSDZ:

1. Koordynowanie działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, kierunku i poziomu dalszego kształcenia.
2. Wspieranie uczniów w:
 - określaniu własnych predyspozycji zawodowych, uzdolnień i talentów,
 - podejmowaniu trafnych decyzji przy wyborze przyszłego zawodu, kierunku i poziomu kształcenia zawodowego adekwatnego do indywidualnych możliwości i predyspozycji,
 - opracowaniu indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej,
 - określaniu możliwości zawodowych uczniów mających określone ograniczenia psychofizyczne i wskazanie odpowiedniego dla nich rodzaju zatrudnienia, udzielanie im informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania niektórych zawodów.
3. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe. Adekwatne do oczekiwań dostarczanie im aktualnych informacji dotyczących:
 - różnorodności i specyfiki zawodów funkcjonujących na rynku,
 - dróg edukacyjnych niezbędnych do ich wykonywania,
 - oferty edukacyjnej szkół wyższych i policealnych.
4. Przygotowanie uczniów do wejścia i aktywnego poruszania się na rynku pracy zarówno w kraju, jak i za granicą.
5. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych:

- psychoedukacja,
 - poradnictwo indywidualne,
 - włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
6. Wspieranie nauczycieli przedmiotów i wychowawców klas w realizowaniu zadań ujętych w WSDZ .
 7. Współpraca z instytucjami wspierającymi WSDZ.

Cele programu WSDZ:

1. Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.
2. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych.
3. Poznawanie przez młodzież własnej osobowości w określaniu przydatności zawodowej.
4. Przygotowanie uczniów do konstruowania realistycznych planów kariery edukacyjno - zawodowej.
5. Kształtowanie świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły.
6. Aktywizowanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
7. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach wyższych.
8. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowanie właściwych relacji społecznych.
9. Poznawanie rynku pracy.
10. Poznawanie zawodów przyszłości.
11. Zapoznanie rodziców z problematyką rozwoju zawodowego dziecka.
12. Aktywizowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły wyższej.
13. Zachęcanie młodzieży do zdobywania doświadczeń zawodowych (np. praca w wolontariacie).
14. Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego .
15. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół wyższych (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami obejmuje:

- tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno - dydaktycznych z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów, osobowości i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,

- kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w środowisku szkolnym,
- zapoznanie się z zawodami przyszłości,
- usytuowanie blisko ucznia profesjonalnej pomocy doradczej,
- włączanie placówek, instytucji w proces orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), urzędów pracy (UP).

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie własnej osobowości,
- autodiagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół wyższych i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjmowania do szkół wyższych,
- pomoc w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej (oraz Indywidualnego Planu Działania – IPD),
- analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów orientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualna praca z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i uczelni (np. warsztaty, treningi),
- kształtowanie umiejętności wiadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci (np. warsztaty, mediacje, prelekcje),
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa wyższego,
- indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w regionie.

Obszary pracy z uczniem w ramach WSDZ

I rok nauki

- Uczniowie rozwijają wiedzę o sobie samych. W ramach godzin wychowawczych i zajęć o charakterze psychoedukacyjnym poznają swoje mocne strony jako potencjał do planowania życiowych celów zawodowych.
- Uczniowie poznają zagadnienia związane z samooceną i poczuciem własnej wartości.
- Uczniowie podejmują próbę określenia swoich oczekiwań wobec WSDZ, w tym zapotrzebowanie na informacje edukacyjne i zawodowe.
- Uczniowie zapoznają się z tematami poszerzającymi ich wiedzę o postawach przedsiębiorczych i w efekcie kształtują swoje oczekiwania zawodowe w ramach lekcji przedsiębiorczości zgodnie z programem przedmiotu.

II rok nauki

- Uczniowie ponownie określają obszar swoich oczekiwań wobec WSDZ, zwłaszcza w zakresie interesujących ich grup zawodów, nabywania umiejętności osobistych i sposobów dystrybucji informacji z zakresu doradztwa zawodowego.
- Uczniowie rozwijają swoją wiedzę w zakresie znajomości grup zawodowych i specjalności. Poznają zawody i miejsca pracy.
- Uczniowie poznają specyfikę rynków pracy, potrafią zinterpretować w stosunku do siebie zdobyte informacje. Uczniowie poznają lokalną i ogólnopolską ofertę szkół wyższych i policealnych.
- Uczniowie poznają wartość planowania i prawidłowego formułowania celów, w tym celów zawodowych, poznają zasady, którymi powinni się kierować aby podejmować właściwe decyzje.
- Uczniowie poznają zasady efektywnego uczenia się i zarządzania sobą w czasie.
- Uczniowie próbują opracowywać indywidualne plany dalszych działań edukacyjnych i zawodowych

III rok nauki

- Uczniowie określają zakres swoich dalszych oczekiwań wobec WSDZ, zwłaszcza w zakresie interesujących ich uczelni wyższych i szkół policealnych, kontynuacji zajęć rozwijających ich umiejętności osobiste i przygotowujących ich praktycznie do poruszania się na rynku pracy.
- Uczniowie poznają lokalną i ogólnopolską ofertę szkół wyższych i policealnych.
- Uczniowie przygotowują się do radzenia sobie w sytuacjach stresu związanego z podejmowaniem nowych zadań edukacyjnych i zawodowych
- Uczniowie poszerzają znajomość zasad i ćwiczą umiejętności autoprezentacji.
- Uczniowie przygotowują i aktualizują swoje portfolio i inne dokumenty aplikacyjne do szkół, uczelni i przyszłych pracodawców.

- Uczniowie uczą się aktywnego poszukiwania i korzystania z informacji np. poruszania się po portalach internetowych z ofertami pracy (np. wakacyjne oferty pracy dla młodzieży), wysyłania dokumentów aplikacyjnych do wybranych ogłoszeń itp.

Osobami odpowiedzialnymi za realizację WSDZ jest dyrektor szkoły, szkolny doradca zawodowy, pedagog oraz psycholog szkolny. W realizacji WSDZ współuczestniczą również: wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów(przede wszystkim nauczyciel przedsiębiorczości, informatyki i bibliotekarz).